

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania H. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.
z udziałem zainteresowanej M. D.
o podleganie obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu,
rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 listopada 2016 r.,
skargi kasacyjnej zainteresowanej M. D. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 1 października 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 1 października 2015 r. oddalił apelację zainteresowanej M. D. , wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 3 października 2014 r.

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że M. D. od dnia 10 października 2012 r. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom jako pracownik w firmie płatnika składek „E.”.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że H. P. w dniu 10 października 2012 r. sporządziła umowę o pracę z M. D. na czas nieokreślony. Umowa przewidywała zatrudnienie ubezpieczonej na stanowisku przedstawiciela regionalnego, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem 2.200,00 zł brutto miesięcznie. Jako

miejsce wykonywania pracy wskazano: Z., ul. L. oraz teren całego kraju. Sporządzono dokumentację związaną z zatrudnieniem. W dniu 16 października 2012 r. płatnik składek zgłosił zainteresowaną do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, po czym w dniu 31 października 2012 r. wnioskodawczyni zgłosiła się do lekarza ginekologa, który potwierdził u niej 6 tygodniową ciążę.

Sąd Okręgowy oceniając zebrany materiał dowodowy doszedł do przekonania, że zainteresowana faktycznie nie realizowała zadeklarowanych w umowie obowiązków pracowniczych. W szczegółowym uzasadnieniu odniósł się do wielu czynników uzasadniających ten wniosek.

Sąd drugiej instancji zaakceptował ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego. W świetle art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych i art. 22 § 1 k.p. uznał, że nie dają one podstaw do objęcia zainteresowanej ubezpieczeniem społecznym. W ocenie Sądu Apelacyjnego umowa o pracę z dnia 10 października 2012 r. zawarta pomiędzy H.P. a M. D. nosi cechy umowy pozornej, zawartej jedynie w celu uzyskania świadczeń przysługujących pracownikowi z tytułu ubezpieczenia społecznego. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie dawało podstaw do przyjęcia, że od dnia 10 października 2012 r. M. D. faktycznie świadczyła pracę określoną w tej umowie na rzecz H. P.. Konkluzję tę poparł szczegółowym omówieniem materiału dowodowego sprawy, odnosząc go do przepisów prawa.

Skargę kasacyjną wywiodła zainteresowana. Zaskarżyła wyrok w całości zarzucając mu naruszenie:

- art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., a także 381 k.p.c. i 382 k.p.c. poprzez oparcie zaskarżonego wyroku, na podstawie dowolnej oceny dowodów z pominięciem istotnej części materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie,

- art. 231 k.p.c. poprzez poczynienie przez Sąd drugiej instancji błędnych ustaleń, iż odwołująca się i zainteresowana nie udowodniły faktu zawarcia przez odwołującą się umowy z M. w K. oraz związku pomiędzy zawarciem kwestionowanej umowy o pracę ze wzrostem sprzedanych przez odwołującą towarów i usług, mimo że z faktów wynikających z zeznań W. K. i T. K. oraz z tego, iż prowadzą oni sprawy podatkowe, kadrowe oraz rozliczenia odwołującej się

- w oparciu o przedkładane przez odwołującą się dokumenty w tym dokumenty rachunkowe i księgowe - można było poczynić domniemania faktyczne, iż odwołująca się zawarła umowę z M. w K., co było wymiernym skutkiem pracy zainteresowanej u odwołującej się, a tym samym praca zainteresowanej miała związek ze wzrostem sprzedanych przez odwołującą się towarów i usług,

- art. 232 k.p.c. poprzez poczynienie przez Sąd drugiej instancji błędnych ustaleń, iż odwołująca się i zainteresowana nie udowodniły faktu wykonywania przez zainteresowaną pracy, w tym organizowania i uczestniczenia przez zainteresowaną w spotkaniach z rolnikami, jak choćby w dniach 5 listopada 2012 r. i 16 listopada 2012 r.,

- art. 83 k.c. w zw. z art. 300 k.p. i art. 22 k.p. poprzez błędne zastosowanie skutkujące nieuzasadnionym przyjęciem, iż umowa o pracę pomiędzy zainteresowaną a odwołującą się została zawarta dla pozorów, mimo że zainteresowana bezsprzecznie świadczyła pracę na rzecz odwołującej się, a odwołująca się korzystała z tej pracy, a tym samym strony realizowały zamierzenia i cele zawartej pomiędzy nimi umowy o pracę poprzez świadczenie przez zainteresowaną pracy na rzecz pracodawcy jako przedstawiciel handlowy z zadaniowym czasem pracy i osiągnięcie w związku z tym wymiernych korzyści dla pracodawcy.

Zdaniem skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w świetle podniesionych zarzutów oraz licznych uchybień proceduralnych i pominięcia przez Sąd drugiej instancji części zebranego w sprawie materiału dowodowego, co doprowadziło do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego i uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania zaskarżonych orzeczeń.

Według stanowiska skarżącej Sąd Apelacyjny nie zrealizował zarówno funkcji rozpoznawczej, jak i kontrolnej. Nie wyjaśniono sprzeczności zebranego materiału dowodowego z ustaleniami sądu pierwszej i drugiej instancji, co doprowadziło do błędnych ustaleń. Motywacja zakwestionowanego rozstrzygnięcia dotknięta jest tak istotną wadą, jaką jest brak weryfikowalności. Nie spełnia zatem swojej podstawowej funkcji (art. 328 § 2 i art. 382 k.p.c.). Nie tylko bowiem pomija twierdzenia strony, lecz nie ujawnia w sposób czytelny i dostępny motywów

rozstrzygnięcia w stopniu umożliwiającym weryfikację procesu decyzyjnego i stosunku do treści żądania oraz przedstawionych, a także przeprowadzonych dowodów. Uchybienia te jako graniczące z dowolnością, jeśli nie wręcz arbitralnością, uzasadniają - w ramach powołanej podstawy zarzut naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 233 § 1 k.p.c. ze skutkami wskazanymi w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Przesłankę polegającą na oczywistości skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy połączyć, po pierwsze, z jej podstawami, a po drugie, z konstrukcją nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Zainteresowana pewnośc co do trafności skargi kasacyjnej pokłada w zarzutach dotyczących przepisów postępowania (powołanie się na art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p. i art. 22 k.p. jest wyłącznie konsekwencją odmiennego spojrzenia na sferę faktyczną). W jej ocenie:

- art. 227 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., a także 381 k.p.c. i 382 k.p.c. mają świadczyć o dowolnej ocenie dowodów z pominięciem istotnej części materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie,

- art. 231 k.p.c. ma przekonać, że można było poczynić domniemania faktyczne, iż odwołująca się zawarła umowę z M. w K., co było wymiernym skutkiem jej pracy,

- art. 232 k.p.c. upoważnia zainteresowaną do postawienia zarzutu, że Sąd drugiej instancji dokonał błędnych ustaleń faktycznych.

Przedstawiony sposób widzenia nie uwzględnia jednak, że według art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. zastrzeżono, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Biorąc pod uwagę ustawowe ramy skargi kasacyjnej, konfrontując je z jasnymi i nie budzącymi wątpliwości twierdzeniami Sądu drugiej instancji, trudno uznać, że zgłoszone podstawy zaskarżenia są oczywiście uzasadnione.

Powszechnie przyjmuje się, że oczywista trafność skargi kasacyjnej ma miejsce wówczas, jeśli dla przeciętnego prawnika, jest ona niewątpliwa, z góry widoczna, bez potrzeby głębszej analizy stosunku prawnego oraz bez sprawdzania i oceny dowodów. Zapatrywanie to powinno wystąpić już w trakcie przedsądu, czyli wstępnego badania skargi kasacyjnej, gdyż na tym etapie procedowania rolą Sadu Najwyższego nie jest szczegółowe badanie zgłoszonych podstaw zaskarżenia. Kierując się tym wzorcem, po przeczytaniu szczegółowego, a wręcz skrupulatnego, uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji, nie sposób dojść do przekonania, że podstawy skargi kasacyjnej są uzasadnione. Trzeba przy tym zasygnalizować, że zainteresowana nie próbowała nawet polemizować z dowodami świadczącymi przeciwko jej wersji zdarzeń, ograniczyła się wyłącznie do akcentowania okoliczności, które jej zdaniem przemawiały za jej wersją. Tego rodzaju sposób argumentowania nie prowadzi do wniosku, że ziściła się przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Dlatego orzeczono jak w sentencji.